

Ware Christelijke Religie

Hoofdstuk 12

DE DOOP

Inhoud.

667. *Zonder de kennis ten aanzien van de geestelijke zin van het Woord kan niemand weten, wat de twee sacramenten: de Doop en het Heilig Avondmaal behelzen en uitwerken.*
670. *Onder de wassing, de Doop genoemd, wordt een geestelijke wassing verstaan, welke de zuivering van boosheden en valsheden is, en zo dus de wederverwekking.*
674. *Aangezien door de besnijdenis van de voorhuid de besnijdenis van het hart werd uitgebeeld, is in de plaats van de besnijdenis de Doop ingesteld, opdat een innerlijke Kerk zou volgen op de uitwendige Kerk, welke in alle en de afzonderlijke dingen een beeld was van de innerlijke Kerk.*
677. *Her eerste nut van de Doop is de inleiding in de christelijke Kerk en tegelijk daarmee de inlijving onder de christenen in de geestelijke wereld.*
681. *Het tweede nut van de Doop is, dat de christen de Heer Zaligmaker Jezus Christus, de Verlosser en Zaligmaker, zal mogen kennen en erkennen en Hem volgen.*
684. *Het derde nut van de Doop, hetgeen het einddoel is, is de wederverwekking van de mens.*
688. *Door de Doop van Johannes werd de weg bereid, opdat Jehovah de Heer in de wereld neerdalen en de verlossing volbrengen kon.*
692. *Eerste gedenkwaardigheid.*
693. *Tweede gedenkwaardigheid.*
694. *Derde gedenkwaardigheid.*
695. *Vierde gedenkwaardigheid.*
696. *Vijfde gedenkwaardigheid.*
697. *Zesde gedenkwaardigheid.*

Hoofdstuk 12 - DE DOOP

Zonder de kennis ten aanzien van de geestelijke zin van het Woord kan niemand weten, wat de twee sacramenten: de Doop en het Heilig Avondmaal behelzen en uitwerken.

667. Dat in alle en in elk van de dingen van het Woord een geestelijke zin is, en dat deze zin tot dusver onbekend was, en dat hij heden ten dage geopend is ter wille van de Nieuwe Kerk, welke uit de Heer moet worden ingesteld, werd in het hoofdstuk over 'de Heilige Schrift' aangetoond. Van welke aard die zin is, kan men niet alleen daar, maar ook in het hoofdstuk over 'de Decaloo'g' zien, die ook volgens deze zin ontvouwd werd.

Wie zou, wanneer deze zin niet geopend was, over deze twee sacramenten: de Doop en het Heilig Avondmaal, anders denken dan volgens de natuurlijke zin, die de letterlijke zin is, en vandaar zeggen of in zichzelf mompelen: 'Wat is de Doop anders dan het uitgieten van water op het hoofd van een klein kind, en wat heeft dat met de zaligheid te maken?' En is het Heilig Avondmaal iets anders dan een tot zich nemen van brood en wijn, en wat heeft dat met de zaligheid te maken?'

Bovendien: 'Waarin ligt het heilige in deze dingen anders dan hierin, dat zij door de kerkelijke orde als Goddelijke heilige dingen zijn opgenomen en bevolen, terwijl zij op zichzelf niets anders dan ceremoniën zijn, waarvan de kerken zeggen, dat zij, wanneer het Woord van God zich aan deze elementen toevoegt, tot sacramenten worden.

Ik beroep mij op de leken en ook op de geestelijken, of zij ten aanzien van deze twee sacramenten in hun geest en hart iets anders gewaarwerden, en of zij deze niet om verschillende oorzaken en redenen als Goddelijk vereerd hebben; terwijl toch deze twee sacramenten in de geestelijke zin beschouwd de allerheiligste dingen van de eredienst zijn.

Dat zij van dien aard zijn, zal blijken uit hetgeen volgt, waar over hun nutten gehandeld zal worden. Maar aangezien de nutten van deze sacramenten geenszins in iemands gemoed kunnen opkomen, tenzij de geestelijke zin ze blootlegt en ontvouwt, zo volgt hieruit dat zonder die zin niemand iets anders kan weten, dan dat het ceremoniën zijn, die heilig zijn omdat ze op bevel werden ingesteld.

668. Dat de doop bevolen werd, blijkt duidelijk uit het dopen van Johannes in de Jordaan, 'waartoe geheel Judea en Jeruzalem uitging', (Mattheüs 3:5,6; Marcus 1:4,5); voorts dat de Heer onze Verlosser zelf door Johannes gedoopt werd, (Mattheüs 3:13 tot 17); en bovendien hieruit dat Hij de discipelen gebood, alle natiën te dopen, (Mattheüs 28:19).

Wie, die zien wil, ziet niet dat er in deze inzetting het goddelijke is gelegen, dat tot dusver verborgen lag, omdat de geestelijke zin van het Woord niet eerder werd onthuld?

Deze zin is heden ten dage onthuld, want de christelijke Kerk, zoals zij in zichzelf is, zet nu voor het eerst in.

De vorige Kerk was slechts christelijk in naam, maar niet in werkelijkheid en wezen.

669. De twee sacramenten: de Doop en het Heilig Avondmaal, zijn in de christelijke Kerk als twee juwelen in de scepter van de koning.

Kent men de nutten daarvan niet, dan zijn zij slechts als twee figuren uit ebbenhout aan een staf. Deze twee sacramenten in de christelijke Kerk kunnen ook vergeleken worden met de twee robijnen of karbonkels op de mantel van een keizer.

Kent men de nutten daarvan niet, dan zijn zij als twee carneolen of kristallen op een toga.

Zonder de door de geestelijke zin onthulde nutten van deze twee sacramenten, zouden daarover slechts gissingen worden uitgestrooid, zoals de gissingen die bij degenen zijn, die uit de sterren waarzeggen, ja zelfs, zoals zij oudtijds bij diegenen waren, die uit de vlucht van vogels of uit ingewanden voortekenen opmaakten.

De nutten van deze twee sacramenten kunnen worden vergeleken met een tempel die ten gevolge van zijn ouderdom in de aarde is verzonken en tot aan het dak met puin rondom overdekt ligt en waarover jongemannen en grijsaards lopen en met wagens en te paard overheen rijden, zonder te weten, dat onder hun voeten zo'n tempel verborgen ligt, waarin zich altaren van goud, wanden ingelegd met zilver en versieringen uit edelstenen bevinden, die niet uitgegraven en aan het licht gebracht kunnen worden, tenzij door de geestelijke zin, die heden werd onthuld voor de Nieuwe Kerk, om van nut te zijn in de eredienst van de Heer.

Deze sacramenten kunnen ook vergeleken worden met een dubbele tempel, waarvan de een beneden en de ander er boven is; en in de onderste daarvan wordt het evangelie gepredikt met betrekking tot de nieuwe Komst van de Heer en ook over de wederverwekking en bijgevolg over de zaligmaking uit Hem.

Van deze tempel leidt rondom het altaar heen een gang omhoog naar de bovenste tempel, waarin het Heilig Avondmaal wordt gevierd en vandaar voert een toegang tot de hemel, alwaar de Heer hen overneemt.

Ook kunnen zij vergeleken worden met de tabernakel, waarin, na de ingang, de tafel verschijnt waarop de 'broden der aangezichten' in hun orde liggen gerangschikt en ook het gouden altaar voor het reukwerk, en in het midden de kandelaar met de aangestoken lampen, waardoor al deze dingen zichtbaar worden, en tenslotte wordt voor hen die zich verlichten laten de voorhang tot het heilige der heiligen geopend, alwaar, in de plaats van de ark, welke de decaloog bevatte, het Woord is neergelegd, waarover de genadestoel is geplaatst met de cherubijnen van goud. Deze dingen zijn uitbeeldingen van die twee sacramenten met hun nutten.

Onder de wassing, de Doop genoemd, wordt een geestelijke wassing verstaan, welke de zuivering van boosheden en valsheden is, en zo dus de wederverwekking.

670. Dat de zonen Israëls wassingen bevolen werden, is bekend uit de door Mozes gegeven inzettingen, zoals bijvoorbeeld, dat Aharon zich wassen zou, alvorens de heilige klederen aan te trekken, (Leviticus 16:4,24), en alvorens tot het altaar te naderen om te dienen, (Exodus 30:18 tot 21; 40:30,31).

Desgelijks de Levieten, (Numeri 8:6,7); en ook anderen, die door zonden onrein waren geworden; en dat zij door wassingen geheiligd worden genoemd, (Exodus 29:1,4; 40:12; Leviticus 8:6).

Daarom waren, opdat zij zich wassen zouden, de koperen zee en verschillende wasbekkens naast de tempel opgesteld, (1 Koningen 7:23 tot 39); ja zelfs, dat zij de vaten en gebruiksvoorwerpen wasten, zoals: de tafel, de banken, de bedden, de schotels en de bekers, (Leviticus 11:32; 14:8,9; 15:5 tot 12; 17:15,16; Mattheüs 23:25,26,27).

Maar de wassingen en tal van dergelijke dingen, werden de zonen Israëls daarom opgelegd en bevolen, omdat de bij hen ingestelde kerk een uitbeeldende kerk was, en deze zodanig was, opdat zij de toekomstige christelijke Kerk zou uitbeelden.

Daarom hief de Heer toen Hij in de wereld kwam, de uitbeeldende dingen op, die alle uitwendig waren, en stichtte Hij een kerk, waarvan alle dingen innerlijk zouden zijn.

Zo deed de Heer dus de symbolen weg en onthulde Hij de beeltenissen zelf, zoals iemand een voorhang wegtrekt of een deur opent, en maakt dat men de innerlijke dingen niet alleen ziet maar die ook nadert.

De Heer behield van al deze dingen er slechts twee, die in één samenvatting alle dingen van de innerlijke Kerk bevatten zouden, namelijk de Doop, in de plaats van de wassingen, en het Heilig Avondmaal in de plaats van het lam dat elke dag geofferd werd, en in volheid op het Paasfeest.

671. Dat de bovenvermelde wassingen een voorstelling en een afschaduwing gaven van de geestelijke wassingen, die zuiveringen zijn van boosheden en valsheden, dat wil zeggen, dat zij die uitbeeldden, blijkt duidelijk uit de volgende plaatsen: 'Als de Heer zal afgewassen hebben de drek van de dochteren van Zion, en de bloeden afgewist, in de geest van het gericht en in de geest van de loutering', (Jesaja 4:4); 'Al waste u zich met salpeter, en vermenigvuldigt gij voor u de zeep, toch zou uw ongerechtigheid de vlekken behouden', (Jeremia 2:22; Job 9:30,31); 'Was mij van mijn ongerechtigheid en ik zal witter zijn dan sneeuw', (Psalm 51:4,9); 'Was uw hart van boosheid, o Jeruzalem, opdat gij behouden wordt', (Jeremia 4:14); 'Wast u, reinigt u, doet de boosheid van uw werken van voor Mijn ogen weg, houdt op van kwaad te doen', (Jesaja 1:16).

Dat het wassen van de geest van de mens bedoeld werd met het wassen van zijn lichaam, en dat de innerlijke dingen van de Kerk werden uitgebeeld door de uitwendige, zoals die in de Israëlitische Kerk waren, komt duidelijk uit in deze woorden van de Heer: 'De farizeeën en de schriftgeleerden, ziende dat Zijn discipelen de broden met ongewassen handen aten, schimpten; want de farizeeën en al de Joden eten niet, tenzij dat zij de handen tot de vuist gewassen hebben; behalve vele andere

dingen die zij aangenomen hebben als gebruiken, zoals de wassingen van de drinkbekers en kannen, en koperen vaten en bedden.

Tot hen en tot de schare zei de Heer: Hoort Mij allen en verstaat; er is niets van buiten de mens in hem ingaande, hetwelk hem kan verontreinigen; maar de dingen die van hem uitgaan, die zijn het, welke hem verontreinigen', (Marcus 7:1,2,3,4,14,15; Mattheüs 15:2,11,17 tot 20); en elders, zoals: 'Wee u, gij schriftgeleerden en farizeeërs, want gij reinigt het uitwendige van de drinkbeker en van de schotel, maar de innerlijke dingen zijn vol van roof en onmatigheid; gij blinde farizeeër, reinig eerst het inwendige van de drinkbeker en van de schotel, opdat ook het uitwendige rein worde', (Mattheüs 23:25,26).

Hieruit blijkt duidelijk dat met de wassing, die de Doop wordt genoemd, een geestelijke wassing wordt bedoeld, welke is de zuivering van boosheden en valsheden.

672. Welk mens met een gezonde rede kan niet zien dat het wassen van aangezicht, handen en voeten en van alle ledematen, ja zelfs van het gehele lichaam in een bad, niets anders bewerkt dan dat het vuil wordt weggewassen, opdat men voor de mensen in menselijke vorm rein zal verschijnen? En wie kan niet verstaan, dat niet enig wassen in de geest van de mens binnendringt en die op dezelfde wijze rein maakt? Want elke dief, plunderaar en rover kan zich wassen totdat hij blinkend schoon is, maar wordt daarmee de zucht tot stelen, plunderen en roven weggewist? Vloeit niet het innerlijke in het uitwendige en brengt de werkingen van zijn wil en verstand teweeg, en niet het uitwendige in het innerlijke; want dit laatste is tegen de natuur, omdat het tegen de orde is, terwijl het eerste volgens de natuur is, omdat het volgens de orde is.

673. Hieruit volgt, dat de wassingen en ook de Doop, wanneer niet het innerlijke van de mens van boosheden en valsheden wordt gezuiverd, evenmin iets bewerken als de door de Joden gereinigde potten en schalen, en als, zoals daar ook volgt, 'de graven die van buiten schoon schijnen, maar van binnen vol zijn van doodsbeenderen en alle onreinheid', (Mattheüs 23:25 tot 28).

Verder blijkt dit hier nog uit, dat de hellen vol zijn van satans vanuit zowel gedoopte als niet gedoopte mensen.

Wat echter de Doop bewerkt, zal men zien in hetgeen volgt; daarom draagt de Doop zonder zijn nutten en vruchten evenmin tot het heil bij, als de driedubbele mijter op het hoofd van de paus, en het teken van het kruis op zijn schoenen tot zijn hogepriesterlijke verhevenheid, en evenmin als het purperkleed om de kardinaal tot zijn waardigheid, of als de mantel om de bisschop tot de ware bediening van zijn ambt; en evenmin als de troon, de kroon, de scepter en de koninklijke mantel bij een koning tot zijn vorstelijke macht, en evenmin als de zijden muts op het hoofd van de met lauweren onderscheiden doctor tot zijn inzicht, en evenmin als de vaandels voor een troep ruiters tot hun dapperheid in de oorlog.

Ja zelfs kan men nog zeggen, dat de Doop de mens niet meer zuivert, dan het wassen van een schaap of lam vóór het scheren, want de van de geestelijke mens gescheiden natuurlijke mens is louter dierlijk, ja zelfs is hij, zoals eerder werd aangetoond, meer wild beest dan het wilde beest uit het woud.

Daarom, als zou u zich wassen met regenwater, met dauwwater, met water uit de allervoortreffelijkste bronnen, of zoals de profeten zeggen, 'al zoudt u zich met salpeter, hysop, zalf of zeep iedere dag reinigen, gij zoudt nochtans van uw ongerechtigheden niet anders gezuiverd kunnen worden dan door de middelen van de wederverwekking', waarover gehandeld werd in de hoofdstukken over: het berouw, de hervorming en de wederverwekking.

Aangezien door de besnijdenis van de voorhuid de besnijdenis van het hart werd uitgebeeld, is in de plaats van de besnijdenis de Doop ingesteld, opdat een innerlijke Kerk zou volgen op de uitwendige Kerk, welke in alle en de afzonderlijke dingen een uitbeelding was van de innerlijke Kerk.

674. Het is in de christelijke wereld bekend dat er een innerlijk en een uitwendig mens is, en dat de uitwendige mens dezelfde is als de natuurlijke mens, en de innerlijke mens dezelfde als de geestelijke mens, aangezien in deze zijn geest is; en dat er, aangezien de Kerk uit mensen bestaat, een innerlijke en een uitwendige Kerk bestaat; en wanneer men de opeenvolging van de kerken in volgorde beschouwt van de oude tijden af tot aan de huidige tijd, zal men zien dat de voorafgaande kerken uitwendige kerken waren, dat wil zeggen, dat haar eredienst in uitwendige dingen bestond, die de innerlijke dingen van de christelijke Kerk uitbeeldden, die uit de Heer, toen Hij in de wereld was, gegrondvest werd, en die thans voor het eerst uit Hem wordt opgebouwd.

Het voornaamste, wat de Israëlitische kerk van de overige kerken in de Aziatische wereld, en later van de christelijke onderscheidde, was de besnijdenis.

En aangezien, zoals gezegd, alle dingen van de Israëlitische kerk, welke uitwendige dingen waren, een beeld waren van alle dingen van de christelijke Kerk, die innerlijke dingen zijn, was het voornaamste teken van die kerk innerlijk een dergelijk als het teken van de christelijke Kerk.

De besnijdenis immers betekende de verwerping van de begeerten van het vlees en aldus de zuivering van de boosheden; iets dergelijks betekent ook de doop.

Hieruit blijkt duidelijk dat de doop werd bevolen in de plaats van de besnijdenis, zowel opdat de christelijke Kerk onderscheiden zou worden van de joodse Kerk, alsook opdat de innerlijke Kerk zo nader onderkend mocht worden en deze wordt onderkend aan de nutten van de Doop, waarover in hetgeen volgt.

675. Dat de besnijdenis werd ingesteld tot een teken dat de mensen van de Israëlitische kerk uit het nageslacht van Abraham, Izaäk en Jakob waren, blijkt uit de volgende plaatsen: ‘God zei tot Abraham: Dit is Mijn verbond, dat gijlieden houden zult tussen Mij en tussen u; en tussen uw zaad na u; dat al het mannelijke u besneden worde, en gij zult het vlees uwer voorhuid besnijden, dat het tot een teken zij van het verbond tussen Mij en u’, (Genesis 17:10,11).

Het verbond of het teken van dit verbond werd later door Mozes bevestigd, (Leviticus 12:1,2,3).

Daar deze kerk door dit teken van de overige werd onderscheiden, daarom werd, voordat de zonen Israëls de Jordaan over gingen, bevolen dat zij andermaal besneden zouden worden, (Jozua 5).

De reden hiervan was deze: dat het land Kanaän de Kerk uitbeelde en de rivier de Jordaan de inleiding in de Kerk; en bovendien werd, opdat zij dit teken in het land Kanaän zelf indachtig zouden zijn, het volgende bevolen: ‘Als gij in het land gekomen zult zijn, en allerlei boom ter spijze geplant zult hebben, zo zult gij de voorhuid daarvan, deszelfs vrucht besnijden; drie jaren zal het u met de voorhuid behept zijn, en niet gegeten worden’, (Leviticus 19:23).

De besnijdenis beeldde uit en vandaar betekende de verwerping van de begeerten van het vlees, en zo dus de zuivering van boosheden, iets dergelijks als de doop, dit blijkt uit de plaatsen in het Woord waar gezegd wordt, dat zij het hart besnijden zouden, zoals in de volgende plaats: ‘Mozes zei: Besnijdt de voorhuid uws harten, verhardt uw nek niet’, (Deuteronomium 10:16); ‘Besnijden zal Jehovah God uw hart, en het hart van uw zaad, opdat gij bemint Jehovah, uw God, uit uw ganse hart, uit uw ganse ziel, opdat gij zult leven’, (Deuteronomium 30:6).

En bij Jeremia: ‘Besnijdt u voor Jehovah, opdat hij wegdoe de voorhuid van uw hart, gij man van Jehudah, en gij inwoners van Jeruzalem, opdat Mijn toorn niet uitvare als een vuur vanwege de boosaardigheid van uw werken’, (Jeremia 4:4); en bij Paulus: ‘In Jezus Christus heeft noch besnijdenis enige kracht, noch voorhuid, maar het geloof, door naastenliefde werkend, en een nieuw

schepsel', (Galaten 5:6; 6:15).

Hieruit blijkt nu, dat in de plaats van de besnijdenis de Doop werd ingesteld, daar door de besnijdenis van het vlees de besnijdenis van het hart werd uitgebeeld, hetgeen eveneens de zuivering van de boosheden betekent, want alle soorten van boosheden komen voort uit het vlees, en de voorhuid betekent de vuile liefden ervan.

Aangezien de besnijdenis en de wassing van de Doop iets dergelijks betekenen, wordt bij Jeremia gezegd: 'Besnijdt u voor Jehovah, opdat Hij de voorhuid van uw hart wegdoet', (Jeremia 4:4), en even verder: 'Was uw hart van boosheid, Jeruzalem, opdat gij behouden wordt', (Jeremia 14).

Wat de besnijdenis en de wassing van het hart is, leert de Heer bij Mattheüs: 'Maar wat de mond uitgaat, komt uit het hart, en dat maakt de mens onrein.

Want uit het hart komen boze overleggingen, moord, echtbreuk, hoererij, diefstal, leugenachtige getuigenissen, godslasteringen', (Mattheüs 15:18,19).

676. Er waren er velen bij de zonen Israëls, en heden ten dage zijn er bij de Joden, die geloven dat zij boven allen zijn uitverkoren, omdat zij besneden zijn, en onder de christenen, omdat zij gedoopt zijn, terwijl toch beide, de besnijdenis en de Doop, alleen gegeven zijn ten teken en ter herinnering, dat men van de boosheden moet worden gezuiverd en aldus uitverkoren zal worden.

Wat is het uitwendige zonder het innerlijke bij de mens anders dan een tempel zonder eredienst, die van niet enig nut is, tenzij hij tot stal dient; en verder, wat is het uitwendige zonder het innerlijke anders dan een akker vol stoppels en riet, zonder graan; dan een wijngaard met louter ranken en bladeren zonder druiven; dan een vijgenboom zonder zijn vrucht, die de Heer vervloekte, (Mattheüs 21:19); dan de lampen zonder olie in de handen van de dwaaze maagden, (Mattheüs 25:3); ja zelfs, dan een woonplaats in een mausoleum, waar lijken onder de voeten liggen en beenderen rondom de wanden, en nachtelijke spoken onder het dak vliegen, of dan een door luipaarden getrokken wagen met een wolf als koetsier, en een dwaas als inzittende; immers, de uitwendige mens is niet de mens zelf, maar slechts de gedaante van een mens, want het innerlijke, dat wil zeggen, het wijs zijn uit God, maakt de mens.

Evenzo is het gesteld met de besnedenen en de gedoopte, wanneer hij niet zijn hart besnijdt of wast.

Wordt vervolgd.

